

TRISS

i nordiska bokcirklar!

Författare

Karen Blixen

Suzanne Brøgger

Inger Christensen

Gyrðir Elíasson

Knut Hamsun

Pia Juul

Karl-Ove Knausgård

Halldór Laxness

Cora Sandel

Jón Kalman Stefánsson

Linn Ullman

Eiríkur Örn Norðdahl

Cirkelledare

Sigrid Combüchen

Jon Helgason

Anna Smedberg Bondesson

LUND

Vad är ett litteraturhus?

Bra idéer sprider sig. Europas första litteraturhus öppnades i Berlin i mitten av 1980-talet. Sedan dess har idén fortplantat sig till en rad tyska städer, liksom till Österrike, Schweiz, Frankrike, Italien och Belgien. I april 2005 slogs portarna upp till Literaturhaus i Köpenhamn och 2007 invigdes Litteraturhuset i Oslo.

De många husen ser olika ut och har olika slags verksamheter. I källaren till den före detta metodistkyrkan på Møllegade i Köpenhamn kan man lyssna på jazz och litteraturuppläsningar i en fantastisk och intim atmosfär och det stora kyrkorummets en våning upp fylls andra kvällar med stand up-opera, poesifestivaler och föreläsningar.

Huset i Oslo är inrymt i den gamla lärarhögskolan på Wergelandsveien och är Europas största med fem scener, läsesal, bokhandel, café och restaurang. Dessutom finns arbetsrum och en gästlägenhet för författare. Programutbudet är brett och omfattande med alltifrån traditionella författarbesök till politiska debatter och föreläsningar om exempelvis religion och ekonomi.

I Tyskland finns olika varianter av hus, både höglitterära salonger och mer öppna varianter. Det alla litteraturhusen har gemensamt är att de är ett hem för litteraturen, en plats att samlas på för alla som älskar ord, för alla som skriver, talar och läser.

Litteraturhus Lunds vision är att ett litteraturhus ska öppnas i Lund. Här finns alla förutsättningar. Vi har ett stort universitet som behöver synliggöra sin verksamhet. Stan vimlar av bokförlag, författare, poeter, översättare och litteraturvetare. I vartannat studentrum bor en bokmal. Skåne saknar ett litterärt centrum, ett hem för ordet och litteraturen. Inget kan tyckas mer självklart än att placera det i Lund.

Triss i nordiska bokcirklar!

Nu återkommer Litteraturhus Lund till Gleerups bokhandel med sina populära bokcirklar. Under fyra tisdagskvällar i höst och vinter möts vi och samtalar om spännande böcker i bokhandelns lokaler. I år är temat Norden. Vilka böcker läser man på Island? Är Karl-Ove Knausgårds böcker moderna klassiker? Har poeten Inger Christensen skrivit romaner?

Författaren **Sigrid Combüchen** och de två litteraturvetarna **Jon Helgason** och **Anna Smedberg Bondesson** vägleder oss genom den nordiska litteraturen.

De tre bokcirkklarna löper parallellt med max 15 personer i varje grupp. (Man väljer en av de tre grupperna, det går inte att hoppa mellan dem.) Skynda er att anmäla er i bokhandeln (ingen anmälan via mejl). Först till kvarn... Varmt välkomna!

Avgift: 300 kr. I avgiften ingår ostbricka och ett glas vin eller alkoholfritt alternativ samt ett medlemskap i föreningen Litteraturhus Lund. Böckerna skaffar man själv via bokhandeln eller biblioteket.

Datum för cirkklarna:

Tisdag den 11 oktober.

Tisdag den 15 november.

Tisdag den 13 december

Tisdag den 10 jan.

Alla kvällar kl 19—21.

Om cirkelledarna

Sigrid Combüchen är författare från Lund med ett särskilt och mångårigt intresse för den norska litteraturen.

Jon Helgason är forskare i litteraturvetenskap vid Språk- och litteraturcentrum vid Lunds universitet.

Anna Smedberg Bondesson är lektor i litteraturvetenskap vid högskolan i Kristianstad och var under åtta år svensk lektor vid Köpenhamns universitet.

Norge

KNUT HAMSUN (1859—1952)

”PAN”

Hamsun skrev sin korta roman om sommaren i Nordnorge när han bodde i Paris 1896 och inte hade sett midnattssolen på nästan tjugo år. Hembygdens trolskhet och känslornas rödhet var vad han tänkt gestalta. Och så blev det, men med hårt spända strängar som aldrig slutar sjunga. (Boken finns att köpa på norska alt att låna i äldre svenska översättningar på bibliotek eller antikvariat).

CORA SANDEL (1880—1974)

”ALBERTE OCH JACOB”

(ÖVERSÄTTNING GUN-BRITT SUNDSTRÖM)

Första delen av Alberte-serien, den som utspelas i Tromsø, berättar om tidig ungdom i halvårsmörker och midnattssol, inskränkningar och förbud och en ung flickas självupptäckt och gradvisa bedömning av de gränser hon tänker överskrida.

KARL-OVE KNAUSGÅRD (F 1968)

”MIN KAMP - DEL 1”

(ÖVERSÄTTNING REBECCA ALSBERG)

Knausgård har på fem år blivit en internationell hype och myt som ingen norsk författare i mannaminne - trots att norsk litteratur i betydligt högre grad än svensk etableras utomlands genom statligt finansierade NORLA (Norsk Literatur i Utlandet), och trots att t ex Jon Fosse är mer etablerad genom sin dramatik. Knausgårds stort genomförda projekt av litteratur och publicitet är fullt av spinoff. Här diskuterat vi den konstnärliga idén och dess genomförande.

LINN ULLMAN (F 1966)

”DE OROLIGA”

(ÖVERSÄTTNING URBAN ANDERSSON)

Linn Ullmans roman om sina föräldrar Liv Ullman och Ingmar Bergman har benämnts ”kärleksroman”, men inte i traditionell bemärkelse. Den handlar om kärleken till föräldrar och kärlek till en plats - Fårö. I Norge har den hyllats som hennes bästa bok hittills. Den utkommer på svenska i höst.

Danmark

KAREN BLIXEN (1885—1962)

”DEN AFRIKANSKA FARMEN”

(ÖVERSÄTTNING ARTUR LUNDQVIST)

För Karen Blixen är det skapande arbetet aldrig skilt från det övriga livet. Många har sett filmen ”Den afrikanska farmen” med Meryl Streep i huvudrollen. Vi dyker ner i den litterära förlagan från 1937 istället och funderar över hur denna berättelse, som roman såväl som film, kan ha präglat våra (för)föreställningar men också hur våra (för)föreställningar färgar vår läsning och tolkning.

INGER CHRISTENSEN (1935-2009)

”AZORNO”

(ÖVERSÄTTNING MARIE SILKEBERG)

Inger Christensen var länge en omtalad kandidat för Nobelpriset, med all rätt, för hennes poesi är i en klass helt för sig. Att hon också är en lyrisk prosaist i världsklass är det inte lika många som känner till. Hennes Azorno från 1967 påminner om den italienske författaren Italo Calvinos suggestiva metaliterära lekar men är mer återhållen och förtätad, samtidigt musikaliskt lätt, som en Bachmotett fast utan nåd, bara stor tillförsikt.

SUZANNE BRØGGER (F 1944)

”TILL T”

(ÖVERSÄTTNING URBAN ANDERSSON)

Suzanne Brøggers klassiker, Fräls oss från kärleken, gjorde henne till myt och ikon för en hel generation innan hon ens fyllt 30. Vi ska läsa den nyligen utkomna ”Till T” som Brøgger själv betraktar som sin egentliga romandebut. Trots att det alltså på så vis är en berättelse som för första gången i författarskapet är uttalad fiktion, kommer vi nära en smärtpunkt jag personligen upplever som i allra högsta grad självupplevd.

PIA JUUL (F 1962)

”MORDET PÅ HALLAND”

(ÖVERSÄTTNING MARIE NORIN)

Pia Juul debuterade redan som 22-åring 1984 och har sen dess fortsatt att skriva poesi, noveller och romaner. 2005 blev hon invald i Danska Akademien. Hennes Mordet på Halland belönades med läsarpriiset BG Banks Litteraturpris. Allt börjar med ett mystiskt mord, men det är själva livet som är det verkliga mysteriet.

Island

HALLDÓR LAXNESS (1902—1998)

”FRIA MÄN”

(ÖVERSÄTTNING INGE KNUTSSON)

Laxness är utan tvekan den isländska 1900-talslitteraturens stora centralgestalt. I Laxness rika produktion tillskrivs Fria män en särställning. Romanen, ursprungligen publicerad i två delar, 1933—1935, ger en rik inblick i det tidiga 1900-talets isländska samhälle och har stundom jämförts med Vilhelm Mobergs utvandrarepos och Knut Hamsuns Markens gröda.

JÓN KALMAN STÉFANSSON (F 1963)

”TRILOGIN OM POJKEN, HIMMEL OCH HELVETE, ÄNGLARNAS SORG, MÄNNISKOHJÄRTAT”

(ÖVERSÄTTNING JOHN SWEDENMARK)

Den flerfaldigt prisbelönade trilogin om pojken är ytterst en hyllning till livet och till litteraturen. Handlingen i den första delen, Himmel och Helvete, är förlagd till ett fisketorp på nordvästra Island vid sekelskiftet 1900 – en i flera avseenden obarmhärtig och karg miljö. Men ändå, via dikten och drömmen kan tankar om ett annat liv födas och få näring. NB I boksirkeln läses den första delen, Himmel och helvete (de andra delarna läser man sedan av tvång och lust).

GYRÐIR ELÍASSON (F 1961)

”BLAND TRÄDEN”

(ÖVERSÄTTNING JOHN SWEDENMARK)

I 47 korta berättelser blandas allvar och humor, fantasi och verklighet – bland annat i den smått oförlömliga historien om ett berättarjags möte med August Strindberg på en IKEA-restaurang på Island. För denna novellsamling mottog Gyrðir Elíasson Nordiska rådets litteraturpris 2011.

EIRÍKUR ÖRN NORÐDAHL (F 1978)

”ONDSKA”

(ÖVERSÄTTNING ANNA GUNNARSDOTTER GRÖNBERG)

Norðdahl är poet, översättare och romanförfattare, växelvis bosatt i Ísafjörður på nordvästra Island och Västerås. Ondskan är en kärleksroman samtidigt som den är en knivskarp redogörelse för den nordiska främlingsfientligheten i då- och nutid. I Svenska Dagbladets hyllande recension av denna roman frågas ”Vad ska hända med samtidsromanen efter den här boken? Den är ju samtidsromanen.” För denna bok mottog Norðdal 2012 både den isländska motsvarigheten till Augustpriset och den isländska bokhandelns pris. Den nominerades också till Nordiska rådets litteraturpris.

Tack!

*Läsecirklarna genomförs med stöd av
Kulturrådet och är ett samarbete mellan
Litteraturhus Lund och Gleerups Bokhandel/
Akademibokhandeln.*

LITT
ERA
TUR
HUS

LUND

KULTURRÅDET

AKADEMIBOKHANDELN

Litteraturhus Lund

Litteraturhus Lund startade 2011 av ett antal Lundaförfattare med syftet att verka för att staden får ett litteraturhus. I nuläget inriktar sig föreningen på litterära evenemang och läsfrämjande verksamhet i hopp om att huset blir verklighet när tiden är inne. Vi har fruktbara samarbeten med bland andra Glerups bokhandel, Lunds konsthall, Lunds stadsbibliotek och Lunds universitet.

LITT
ERA
TUR
HUS
LUND